

Magdalena Malá: Antonín Reichenauer a jeho houslové koncerty

Bakalářská práce

Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta a Collegium Marianum – Týnská vyšší odborná škola, 2011

Posudek vedoucí práce

Výběr tématu bakalářské práce byl v případě Magdaleny Malé zcela přímočarý a nepochybný. Autorka je především vynikající hráčkou na barokní housle, jejíž praktická kariéra už doznala řady úspěchů. V jejím repertoáru se nacházejí skladby jak předních autorů evropské hudby 17. a 18. století, tak i skladatelů českého původu, jejichž objevování a zařazování do koncertních programů slaví v posledních letech velké úspěchy.

Pro své absolventské vystoupení si Magdalena Malá vybrala houslový koncert c moll Antonína Reichenauera a velmi zdařile ho provedla. Již v rámci interpretační přípravy si začala všimnout i historických a stylových souvislostí, objevila koncert G dur, který byl rovněž připisován Reichenauerovi, a pokusila se přispět k dřívějším snahám o potvrzení či vyvrácení autorství obou skladeb s využitím svých znalostí „zevnitř“, tedy hudební struktury.

Nezbytné historické informace čerpala z nejucelenější práce shrnující poznatky o Reichenauerově životě, jeho instrumentálních skladbách a jediném doloženém působišti, kterou vydal Václav Kapsa v roce 2010. Úvodní kapitoly tedy značně kopírují zjištění a tvrzení tohoto autora, patrné je i využití Kapsových odkazů na další literaturu.

Ve snaze zaujmout jednoznačnější postoj k autorství obou koncertů se Magdalena Malá rozhodla zahrnout do svých analýz a srovnání vybrané skladby z instrumentální tvorby Antonia Vivaldiho. Vedly ji k tomu opět její praktické zkušenosti s tímto repertoárem a konkrétní domněnky o podobnosti s Vivaldim.

Ovšem jak v analýzách obou Reichenauerových koncertů, tak i ve srovnávací kapitole jde o velmi obecné komentáře typu „shodují se v určitých prvcích“. Srovnání koncertu c moll

s Vivaldiho koncertem e moll chybí jakýkoli závěr, který by z uvedených analýz vyvodil nějaké konkrétní poznatky o podobnosti či dokonce o autorství. Úvodní odstavec srovnávací kapitoly spíše zpochybňuje, zda mohl být Reichenauer vůbec Vivaldiho koncertem ovlivněn. Hodilo by se na konkrétních příkladech uvést, zda jde o podobnost formální, stylovou nebo i například tematickou, z níž by nejspíše vyplynula přímá inspirace.

Zásadní přínos práce spočívá v kapitole zabývající se smykovou technikou. Autorka zde zúročila své praktické zkušenosti se hrou na historický nástroj, jehož součástí je i smyčec jiného tvaru a použití, než na jaký jsou zvyklí hráči na moderní housle. Zájemci o interpretaci Reichenauerova, ale i jiných houslových koncertů, tak mohou získat podrobné informace o způsobu hry spočívající především ve volbě smyků. Víme, že dobový zápis nechal hráčům volnost v tvorbě artikulace, protože počítal s jejich poučeností. Autorka svoji poučenost získanou studiem i praxí zprostředkovává dále. Náplň této kapitoly tedy vůbec nejlépe odpovídá oboru, který autorka svou prací absolvuje.

V samotném závěru autorka potvrzuje stylovou návaznost Reichenauerových koncertů na Antonia Vivaldiho, k níž došel ve své práci už Václav Kapsa. Její odhodlání přispět k objasnění Reichenauerova autorství závěrečná kapitola nikterak nekomentuje. Pochybnosti tedy nadále zůstávají, u koncertu G dur se i Magdalena Malá přiklání k jinému autorovi.

Posuzovaná bakalářská práce vznikala po etapách, ve velkém časovém rozsahu. Její struktura a výběr témat, která autorka zvládla obsáhnout, se objevily až na závěr celého úsilí. Vzhledem k časové tísní bylo nutno omezit některé další záměry a dokončit hlavní kostru práce. Nejasné autorství koncertů nešlo opomenout, na druhou stranu se domnívám, že by práce mohla přinést větší ovoce v případných dalších kapitolách o interpretaci.

Bakalářskou práci Magdaleny Malé doporučuji k obhajobě a klasifikuji známkou dobře.